

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ-CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

No. 2641—928.

Primejdia Baptismului.

GRIGORIE*)

din îndurarea lui Dumnezeu episcop al eparhiei ortodoxe române a Aradului, Ienopolei și Hălmagiului, precum și a părților anexate din Bănatul-Timișan.

Tuturor iubiților credincioși din eparhia Noastră dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos.

Stăpânirea lumească i-a recunoscut pe bapțiști prin lege și ei foarte ușor vor arăta acum poporului că mari drepturi au. Luminăm deci din capul locului pe iubiții noștri credincioși că dreptul de a învăța pe oameni cele dumnezeiești nu vine dela oameni, ci dela Dumnezeu. Fratele meu în Hristos, Prea Sfințitul Episcop Iosif al Caransebeșului foarte bine spune în scrisoarea sa adresată credincioșilor săi de Sfintele Paști ale acestui an, ca nimeni să nu să înșele văzând că stăpânirea lumească nu oprește pe bapțiști și pe ceilalți rătăciți. Stăpânirea noastră nu i-a recunoscut cu scopul ca să se înmulțească, ci mână de gândul bun de a apăra statul și biserica de uneltirile pocăiților. Stăpânirea lumească recunoaște libertate până și Evreilor și Mohamedanilor, căci puterea lumească nu-și bate capul cum se închină cineva, decât într'aceea măsură, ca acea închinare să nu lovească ordinea publică și interesele statului.

Înțelegem scopurile bune ale stăpânirii, dar pentru noi ca biserică lucrul se înfățișează altcum. Pe noi ne interesează laturea mântuirii. Pe noi ne interesează sufletele, cari nu pot fi date pe mâna ori și cui.

Statul român a recunoscut pe bapțiști prin lege ca, să nu se creadă de nimeni că la noi în țară nu ar putea oricine să se roage lui D-zeu cum voește. Statul român i-a recunoscut în nădejdea că pe viitor vor fi români buni și vor cinsti drepturile altora și mai ales biserica ortodoxă, care ni-a păstrat sufletul în tot trecutul nostru românesc.

Bapțiștii dela noi au cerut statului dreptul să poată ieși din biserica noastră. Au făcut deci ca fiul cel rătăcit din Evanghelie, care și-a cerut partea din avuție, nevoind să mai stea sub ascultarea părintească. Noi suntem siguri că slobozenia (libertatea) cea mare pe care au primit-o dela Stat, le va folosi numai și numai ca să vadă că tot mai bine era în Biserica ortodoxă, precum și fiul cel rătăcit s'a convins la urmă că tot mai bine era la vatra părintească.

1. Dorința cea mai ferbinte a noastră a tuturor este să vedem înflorind așezămintele noastre părintești. Prin muncă se asigură această înflorire și eu, subsemnatul episcop nu pot rămâne nepăsător când este vorba de apărarea Crucii lui Hristos. Eu, mai marele Păstor

*) Prea Cucernicii Preoți vor citi această Pastorală în biserici cel mult până în 1 Iulie 1928, având fiecare să raporteze despre aceasta.

al vostru n'aș avea odihnă nici în mormânt dacă nu aș desveli uneltirile vrăjmașilor Crucii, cari sunt bapțiștii.

Sfinte au fost și sunt suferințele moșilor și strămoșilor noștri, închinători ai sfintei Crucii. Sfinte au fost suferințele preoților, cari au înfundat temnițele streine. Vrednici de laudă au fost preoții români ortodocși, cari erau spionași până și atunci când mergeau să împăriașească pe cei bolnavi de moarte! Și azi să tăcem cu buzele încleștate de durere? Dar ce purtare ar fi aceasta din partea noastră? Dar nu vedem noi că cineva se supără foc chiar dacă i-s'a spus cel mai nevinovat cuvânt? Să tăcem noi, să ne arătăm nepăsători, să creadă vrăjmașii noștri că bunătatea noastră este lașitate, sau slăbiciune? Oh, iubii mei, destulă ni-a fost amărăciunea pricinuită de cei cari au adus între noi Românii legea papistășască.

Oare ce ar zice americanii sau englezii dacă preoți de ai noștri ducându-se în America sau Anglia ar batjocuri legea sau religia lor? Nici prin gând nu ne trece nouă Românilor să ne batem joc de legea altora, dar atunci să ni să dea voie să ne apărăm și noi legea noastră în țara noastră. Trebuie să avem mai mult curaj, trebuie să spulberăm loviturile bapțiștilor ca praful pe care-l spulberă vântul. Nu mai putem răbda să se batjocurească Crucea celor ce sufer și plâng, — nu putem răbda să ni-se spună că nu cunoaștem pe Hristos; nu putem răbda să ni-se batjocurească bisericile, preoții, cimitirele și toate comorile sufletesti adunate veacuri dearândul. Păcătos este cel ce tace și nu vede primejdia, — nu-și apără legea, tronul și țara față de orice uneltiri. Oșândă vecinică se apasă peste sufletul nepăsătorului, oricine ar fi el.

Mai bine moartea, dar nu voesc a fi între nepăsători. Oare când marele Apostol Pavel zicea celor din Efes: „Știți că n'am ascuns nimic din ce vă era de folos și nu m'am temut să vă propovăduesc“ (Fapte 20 v. 20). Am ținut seama de adevărul că acest sfânt, Pavel Apostolul, chiar în temniță fiind „propoveduia cu toată îndrăzneala“ (Fapte 28 v. 31). Mi-aduc aminte că acelaș sfânt Apostol zicea odinioară: „Luați dar aminte de noi și de toată turma întru care Duhul sfânt v-a pus pre voi episcopi, ca să păstoriiți biserica Domnului“ (Fapte 20 v. 28).

Oare-cari dintre Farisei, ceruseră Mântuitorului să facă pe ucenicii săi să tacă. Mântuitorul zise: „De vor făcea aceștia pietrile vor striga“ Luca 19 v. 40).

Trebuie deci să grăim căci tăcerea și nepăsarea primejduesc sufletele. Trebuie să grăim

noi mai marii bisericii, când vedem că tot felul de prooroci mincinoși mișună ca furnicile. Cei cari nu se supun adevărului, ci nedreptății, vor secera urgie și mânie, — precum zice sf. Apostol Pavel (Rom. 2 v. 8.)

De urgie și mânie voim a vă feri iubii mei fii duhovnicești. Voim a rupe pânza de paianjen țesută de viclenia predicatorilor bapțiști cari nu fac altceva decât ne batjocuresc. Oricât aș fi arătat în scrierile mele de până acum primejdia bapțiștilor, — o arăt pe scurt acum iarăș după recunoașterea lor prin lege. Ei, cari au răstălmăcit adevărul lui Dumnezeu în minciună, sunt desmetici, bārfitori de Dumnezeu, plini de viclenie fără pereche.

Am spus că sufletele nu pot fi date pe mâna ori cui. Așa și este, căci chiar când sameni sămânță într'un pământ, o faci aceasta numai dacă ai priceperea cerută. Cum vin deci la noi în țară peste 900 de oameni fără nici o pregătire să predice pe bani din America?

Un înțelept fu întreat: care este greutatea cea mai mare care apasă pământul? El răspunse că omul neluminat și nepriceput e cea mai mare greutate pentru pământ. În adevăr se potrivesc cuvintele acestea pentru predicatorii pocăiți. Multe poate să știe un asemenea om, dar toate le știe pe dos și le răstălmăcește. În știința lumească vedem că cel mai înțelept învață pe ceilalți și este bine așa. Prin urmare când e vorba de știința lui Dumnezeu să fie altcum? Nu frașilor. La pocăiți totuși e altcum. La ei cel mai neluminat încearcă să învețe pe ceilalți. Cercetați și vedeți că așa este. Și cum sunt așezați predicatorii? În Pecica în anul acesta voia să ajungă predicator un tinăr cu numele Oltean, care știe ceva brumă de carte, dar niște pocăiți fără carte au zădărnicit așezarea lui. În comuna Macea când în anul 1927 era să se așeze predicator, — un bălăuș de stradă a fost recomandat adunării și atunci 12 membrii în semn de protest au părăsit adunarea. Unii predicatori s'au bătut cu furci de fier și cu alte instrumente în adunări. În Pecica, Iermata, Șomoșcheș, Pleșcuța și alte sate au fost bătăi în toată regula între cei pocăiți cu numele.

Am primit de curând o scrisoare de 46 de pagini mari dela un pocăit care învinuște pe predicatori că vând vin cu duimul, că umblă la fermecători și descântători, că femeile lor fac fapte de rușine și câte alte lucruri pe cari nici nu-ți vine să le crezi cu puțință. Noi dorim să nu fie așa, dar ne doare inima mult dacă se adeverește cel mai mic lucru. Noi știm multe și iubii mei credincioși încă știu acum

bine, cine sunt așa zișii pocăiți. Chiar dacă predicatorii sunt curați ca lumina soarelui, și atunci ei fac împotriva lui Dumnezeu. Ei pe nedrept se fac a predica. Zic: se fac a predica, fiindcă ceea ce ei spun numai predică nu este.

Găsesc că e de prisos, iubii mei să vă dovedesc pe larg că preoții noștri au drepturi dela Dumnezeu iar bapțiștii vin cu drepturi dela oameni. Mântuitorul a zis către Apostoli și urmașii lor: învățați toate neamurile (Mat. 28 v. 19). Deci Domnul a lăsat la anumiți oameni conducerea sfintei sale biserici, iar nu la toată lumea cum zic pocăiții. O moștenire pământească se lasă în grija celor legiuiri și deci cu atât mai vărtos grija mântuirii. Sfântul Apostol Pavel zice: „Au doară toți sunt apostoli? Au doară toți prooroci? Au doară toți dascăli? Au doară toți talmăcesc?” (I. Cor. 12 v. 28—30). Am putea aduce o mulțime de locuri din Sf. Scriptură din cari se vede limpede că trebuie să se facă deosebire între preoți și credincioși. Sf. Pavel însă ne aduce destulă mărturie când zice: „Ascultați de mai marii noștri și vă supuneți lor, că ei priveghează pentru sufletele voastre ca cei ce vor da seama” (Evr. 13 v. 17). Pocăiții bapțiști pot îndruga câte le place ca să lovească în preoțimea noastră. Loviturile lor se sfărâmă de înțelepciunea poporului nostru, care vede că nu se poate lua după predicatorii bapțiști lipsiți și de dreptul dumnezeesc, dar și de mintea sănătoasă. Adevărat ceea ce ni se tot spune că în America și Anglia încă sunt bapțiști, dar noi zicem: să-și fericească neamul lor, lăsându-ne pe noi în pace. Da iubii mei, acolo, în Anglia și America sunt și pocăiți cari poartă măști pe obraz, sunt cinsprezece feluri de bapțiști, — dar să rămână sănătoși acolo între ceilalți pocăiți ai lor, cari sunt vreo 500 de feluri.

3. Neamul nostru își are biserica sa și preoții săi ortodocși, adică dreptcredincioși. Streinii au aciuț între noi bapțiști ca să ne desbine și să ne învrăjbească. Și vai ce păcat mare este când bapțiștii lovesc în trecutul de aproape două mii ani al creștinismului nostru. Ei șterg tot trecutul nostru ca și când nu ar fi fost.

Cel neinvățat care își zice pocăit judecă așa: haidem să citim din Biblie și ceea ce nu înțelegem vom învăța dela un american fie el chiar numai cismar sau având orice meserie. Baptistul dela noi necinstește pe Sfântul Ioan Gură de Aur, Vasile cel Mare și Grigorie Teologul, pe cari sute și sute de milioane îi laudă în tot pământul. Numai bapțiștii se țin

mai cuminți. Dacă ei nu înțeleg ceva din Sf. Scriptură, nu le trebuie talmăcirea lui Ioan Gură-de-Aur, care a trăit aproape de Hristos, ci se iau după jidovul Averbuch din Basarabia, care nu știe ce să mai facă cu dolarii.

Dar pentru bunul Dumnezeu, e prea mult ca țaranul român să ajungă a crede mai mult pe cuvântul unui jidov și a uita de luceferii mari ai creștinismului. Invățătura lui Hristos este ca un râu, care a crescut tot mai mult și mai mult în cursul veacurilor. Dar bapțiștii se iau după un pârâiaș pe care îl socotesc cuprinzând cuvântul Domnului. Invățătura lui Iisus a crescut în suflete și s'a prefăcut în palat cu nenumărate etaje, dar bapțiștii cred că s'au suit în cel mai deasupra etaj, care stă în cer, căci ei au răsturnat pe toate celelalte. Ei nesocotesc tot ce au învățat alții dela Hristos până azi, adică au rupt cu trecutul bisericesc. Bapțiștii au rupt cu Predania, cu Tradiția. Tot ceea ce a învățat biserica sfântă de 19 veacuri pe temeiul Scripturii sfinte, toate datele religioase, bapțiștii li-au dărâmat. Și acum ei cred că vor putea întemeia alt creștinism. Ei cred că vor putea schimba sufletul neamului, așa cum schimbi o roată dela car și așezi alta în locul ei.

Aici este marea lor greșală, că nu știu ce este sufletul unui neam. În viața unui neam, iubii mei, pot să fie multe și deosebite întocmiri și lucrări, dar neamul păstrează pe acelea despre cari s'a convins că sunt bune și folositoare. A încerca bunăoară să desființezi colindele înseamnă să-ți ridici în cap milioane și milioane de Români, cari le-au moștenit dela moștrămoși. Noi am moștenit multe din însușirile sufletului roman și dac, dar bapțiștii nu țin seama de acest adevăr. Avem însușiri, avem valori, cari trebuie să rămână. Bapțiștii însă cred că vor putea face din lemn roată de fier. Despre Ștefan cel Mare al Moldovei, care era ortodox, — chiar vrăjmașii noștri de altă credință, ziceau că este un atlet al creștinătății. Despre Mihai Viteazul zicea un scriitor german cu numele Bisselius, că se aseamănă cu arhanghelul Mihail. Ei bine, atât Ștefan cât și Mihai, aveau un suflet românesc, ortodox, pe care l-am moștenit ca o comoară scumpă și care nu poate fi schimbat cum schimbi o pălărie veche cu una nouă.

4. Ne mirăm de cei cari nu-și dau seama că numai unii unguri credeau să ne schimbe sufletul, făcându-ne bapțiști. Recunosc azi bapțiștii, după ce i-am strâns cu ușa, că ungurii au lăsat bapțismul între Români, crezând că schimbându-ne credința, ne vor schimba sufle-

tul. Și nu e lucru mic ce ei voiau. Din ortodox să te faci baptist, asta e ca și cum ai spune foc și apă. Înțelegeți pricina adevărată. În cuvântarea mea ținută în Senatul României în 21 Martie 1928 am arătat cu documente că vrăjmașii noștri voiau să despartă poporul de preoți, schimbându-i religia. Numai ochiul întunecat nu vede ce mare lucru este a te face din ortodox tocmai baptist. Până azi cinstești ca ortodox cele șapte taine sfinte, pe cari le recunosc în timpul nostru aproape șapte sute milioane de creștini, iar mâne te lapezi de toate făcându-te baptist. Peste toate acestea să schimbi și alte lucrări: să nu mai crezi în ajutorul Sfintei Fecioare Maria, să nu mai cinstești sfinții, să arunci sfintele icoane, sărbătorile și să mergi la adunare, ca acolo în loc de cântările ce s'au cântat sute și mii de ani de toți creștinii de pe fața pământului, — să cânti sub conducerea lui Franț sau a lui Ioan dacă vreți, dar tot după melodia lui Franț.

5. Fiindcă am făcut amintire aici de taine, — e bine să se știe că puterea lor atârnă dela Atotputernicia lui Dumnezeu iar nu dela vrednicia omului. Bunăoară binefacerile botezului le primim prin vrednicia Mântuitorului, care a așezat taina botezului. Aceasta se vede limpede din cuvintele Sf. Pavel: „Nu din lucrurile cele cu dreptate, pe care le-am făcut noi, ci după a Lui milă ne-a mântuit (Iisus) prin baia nașterii de a doua și a înnoirii Duhului Sfânt (Tit. 3 v. 5).

Sfintele Taine împărtășesc o putere sfințitoare omului spre a fi mai tare în lupta cu păcatul. Prin urmare nu pentru că a făcut cineva un lucru mare primește puterea sfințitoare. Numai bapțiștii spun altfel lucrurile. La ei vrednicia omului e mai mare decât darul lui Dumnezeu iar noi spunem că primind taina, adică după primirea ei, suntem înzestrați cu adevărată vrednicie. Baptistul stă cu Calendarul și cu easul în mână ca cineva având 16 ani să-i dea botezul, ca și cum darul lui Dumnezeu ar atârna de vârsta omului sau de Calendarul și ceasul celor pocăiți cu numele.

De sigur, dragii mei, că bapțiștii vor aduce locuri din Sf. Scriptură spre a încerca să dovedească greșelile lor. Aici suntem noi, episcopul vostru, aici sunt preoții voștri. Întrebați-ne, cereți lămuriri, dar nu vă luați după oameni cu scopuri ascunse. Nu vă amăgiți auzind că cutare om din Anglia sau din America e baptist și are putere mare. Puterea adevărată nu se măsură după cele din lumea aceasta, ci după cele netrecătoare. Siguranța că mă găsesc pe

calea cea bună în ale credinții, nu așa se câștigă că cercetezi cum crede cutare american, ci cum a crezut omenirea în tot, timpul, în tot locul, dela Hristos până azi.

6. Scopul acestei scrisori nu este iubirii mei de a combate toate rătăcirile pocăiților cu Sf. Scriptură în mână, ci de a arăta pe scurt primejdia bapțișmului la noi. Alți credincioși ortodoxi sunt mai feriți de bapțiști și de alți pocăiți, pentru că de pildă vecinii sârbi, au închis toate cuiburile de rătăcire pocăită. Dar bapțiștii dela noi își fac de cap. Ei caută vrajbă cu luminarea.

În senatul țării în 21 Martie curent, am arătat cu documente că bapțiștii duc gâlceavă și neliniște în șatele, cari până de curând erau liniștite. O mulțime de lucruri noi am putea spune, dar ne mărginim la puține din ele, căci ajunge să guști puțin dintr'un butoi cu oțet ca să cunoști că tot butoiul are numai oțet. Ziarul „Voința Poporului“ din Arad în numărul de Paști al anului 1928 scrie că bapțiștul Nicolae Martiș din com. Zimbru a discutat cu un ortodox, care știa mai bine Biblia și de necaz a amenințat pe bietul ortodox că-l omoară și-l îngroapă în gunoi. Aceeaș foaie scrie negru pe alb, deci nu noi zicem, că bapțiștii beau, fură și injură de le merge vestea.

Am primit dela un baplist o scrisoare cu sute de plângeri împotriva unor lucruri rele săvârșite de pocăiți. Cel care îmi scrie cu durere spune că bapțiștii fac fapte de pușcărie. Nu amintesc faptele acelea căci despre ele e rușine a și grăi. Dator sunt însă a spune că mi-se cere Mie să intervin ca episcop pentru pedepsirea celor vinovați, căci bapțiștii ar descoperi lucrurile, dar le este frică. Baptistul mai scrie din cuvânt în cuvânt către mine: „Fiți siguri Stimabile Dom-nule Episcop că s'ar ruga lui Dumnezeu unii (bapțiști) pentru D-Voastră, dacă ați face lucrul acesta și v-ar fi mulțumitori în viața D-Voastră“.

Ceeace este trist, iubirii mei, este greșeala ce o fac câți-va oameni cari au păcate pe suflet și cred că se pocăiesc și primesc iertare de păcate dacă se fac bapțiști. Uită nenorociții de ei că Mântuitorul a dat numai sfinților Apostoli și urmașilor lor puterea de a lega și deslega păcatele (Ioan cap. 20 v. 22). Nu știu ei, că Domnul numai lor le-a poruncit să săvârșească taina sfintei Împărtășiri. (Luca 22 v. 19).

Dar ce au a face toate acestea cu mintea bapțiștilor. Ei își bat joc de ce avem mai sfânt și desbină șatele. Ei expropriază pe Hristos și se laudă la toate răspântiile cu faptele

lor. Dacă un ortodox s'a făcut baptist la vârsta de 20 de ani și a murit la vârsta de 40 ani, ei strigă în gura mare cu prilejul înmormântării: „iată un frate care limp de 20 de ani a trăit în Domnul“. Așadar ei ne batjocuresc pe noi ortodocși zicând că nu trăim în Hristos. Ei se plâng că suntem vrăjmașii lor, dar tot ei ne batjocuresc. Câțiva Români au dat mâna cu bapțiștii unguri, cari în foaia lor baptistă ne batjocuresc în ruptul capului. Și nu care cumva să le spui adevărul că ei se plâng în Anglia și America. Bine a zis cine a zis că dacă ar ști cei câțiva bapțiști din America cui trimit bani în România, — nu i-ar mai sprijini. În privința aceasta chiar dela bapțiști avem scrisori și mărturii. Bapțiștii unguri dela noi au o foaie în Oradea-Mare cu numele „Iubirea“ — În numărul pe Ianuarie 1928 acea foaie își bate joc de studenții români, iar despre diplomați zice că sunt teatraliști. Foaia aceea cobește numai a rău când zice că: *„în urma sistemelor păcătoase de azi numai rău poate veni“*.

Despre marele patriot și bărbat de stat Ioan I. C. Brătianu, cu prilejul morții lui (24 Nov. 1927) aceeaș foaie scrie cu dispreț condamnatibil și face o asemănare care nu poate fi spusă de un creștin de bună credință (vezi p. 12 și 14 din foaia lor „Iubirea“ pe Ianuarie 1928) În numărul 2 din 14 Ianuarie 1928 aceeași foaie pe pag. 2 și 3 spune că nu sunt biserici istorice și nici păcatul strămoșesc nu există. Aici cu o îndrăzneală nemaiauzită bapțiștii condamnă orice slujbe bisericesti. Ei vorbesc de creștinism al interesului, și de organizare cu forța, de sfinți, de eroi creștini, cu o vădită ură și totuși spun că ei răspândesc iubirea. În acelaș număr la pag. 5 laudă pe așa numiții menonii (o sectă americană), care refuză serviciul militar și jurământul. În numărul 3 din 1 Februarie 1928 acea foaie baptistă zice cu iscălitura unui croitor baptist că: *„preoții au alt interes în religie decât poarele“*.

De altcum am adus în fața Senatului țării multe documente că bapțiștii în loc de a se închina lui Dumnezeu, își bat joc de credința ortodoxă. Vai, câte suflete nu turbură cu sila, căci nechemați intră chiar în casele oamenilor ca să-i ademenească. Câte verzi și uscate nu spun ei în numele Bibliei și duc în groapa pierzării pe multe suflete.

7. Gândi-ți-vă acum că la noi în țară sunt vr-o 15 feluri de pocăiți. Trebuie să știți că bapțiștii poartă vina tuturor acestor desbinări ale credinții. Toți mileniștii, pentecostaliștii

și câți alți pocăiți, mai înainte au fost bapțiști. Așa e iubiiții mei, dar acești bapțiști văzând rătăcirea în care căzuseră și vieța de puțină sau totală lipsă de pocăință a predicatorilor și fraților, — au plecat de acolo. Bieții de ei se rușinau a se întoarce de unde au plecat și astfel au trecut la nazarineni, mileniști, pentecostaliști și la alte secte. Cunosce pocăiți, cari mai întâi au fost bapțiști și apoi au trecut pe rând la vr-o cinci-șase feluri de rătăcirii pocăile.

Orice om cu judecata limpede să vadă catastrofa unui sat în care s'ar încuibă vr-o cinci sau mai multe feluri de pocăiți. Vai de liniștea acelu sat și mântuirea acelor oameni. Dumnezeu să ne ferească de așa ceva. E prea destul că în familia baptistă, tatăl se ceartă cu fiul pentru avere, dacă fiul său nu se face pocăit. Bărbatul cu femeea trăesc în vrajbă dacă nu sunt amândoi pocăiți. Divorțurile sunt la ordinea zilei și bapțiștii se însoară de câte cinci-șase ori, căci nici o opreliște nu mai au.

În satele noastre se fac adunări culturale și distractive, petreceri și alte întruniri bune, dar bapțiștii se ascund. Ei nu vin acolo, căci ei spun că și petrecerea cea mai nevinovată e lucrul diavolului. Dar sticlele cu beutură ascunse prin casele pocăiților câte n'ar putea spune, dacă ar ști să grăiască.

8. La toate aceste dureroase lucruri mai vin și altele despre cari s'ar putea scrie cărți întregi. Un creștin ortodox ar mai putea fi scuzat când păcătuște, dar cum se desvovăște baptistul?? În vorbirea dela Senat am arătat cu numele că unii bapțiști au fost pedepsii pentru propagandă comunistă. Bapțiștilor le place să se laude cu patriotismul. Faptele însă altceva ne spun. La adunarea din Alba-Iulia din 1 Dec. 1918, — precum ne scrie un predicator baptist —, n'a luat parte nici un baptist. Ce e drept au fost doi inși dar aceia s'au dus contra voinții predicatorului și a adunării lor. Bapțiștilor, zămisliți și răspânșiți de unguri nu le trebuia unirea Ardealului cu România.

Bapțiștii când intră la armată nu voesc să depună jurământul la fel cu ceilalți fii ai neamului. Ei țin și azi adunări la olaltă cu acei unguri cari jelesc pierderea Ardealului iar casele lor de rugăciune sunt scrise și azi pe numele bapțiștilor din Budapesta.

Câte n'am putea spune. Am putea arăta cum predicatorii bapțiști și-au bătut joc de armata română și cum își bat joc de noi și acum plângându-se pe nedrept în străinătate. Dar în loc de aceasta Noi rugăm pe frații Ro-

mâni trecuți la baptism să-și aducă aminte că legea strămoșească era strâns legată de limba strămoșească. Li rugăm să urmeze pilda fiului rătăcit din Evanghelie. Numai în chipul acesta vor putea fi buni cetățeni, la fel cu noi ortodocșii.

Este o amăgire a crede că baptistul poate fi tot atât de bun român ca și creștinul ortodox. S'a văzut la senat, când s'a desbătut legea bisericilor, cât de mult s'au abătut dela matcă frații uniți cu Roma. S'a văzut că ei nu sunt una cu noi sufletește și astfel nu dorim ca desbinarea să fie și mai mare prin bapțiști. Noi Românii suntem încolțiți din toate părțile și de aceea trebuie să căutăm în toate a aceeaș simțire și gândire. Având aceeaș credință asigurăm aceeaș simțire.

Știm că cei neortodocși numai de ochii lumii au venit la încoronarea din Alba-Iulia. Știm că, chiar într'o familie, bărbatul nu merge pe aceeaș cale cu femeea, dacă nu sunt de o credință. Nu voim ca aceste lucruri să se întâmple și în viața statului. Așteptăm deci dela bapțiști să se întoarcă de unde au plecat. Noi nu ne vom întrista de întoarcerea lor ca frațele fiului rătăcit, ci ne vom bucura.

Intr'un sat de al nostru un baptist era pe patul de moarte. Era ziua sf. Cruci. Auzind clopotul dela biserică își aduse aminte de preot și zise mamei sale: „Mamă, mamă, ne chiamă clopotul la biserică, dar eu nu pot merge; chiamă mamă dragă pe părintele să mă cuminice și să mă ierte că am părăsit biserică“. După sfânta slujbă, preotul l-a căutat acasă, l-a spovedit, i-a deslegat păcatele și l-a cuminicat.

În comuna Ineu din județul Bihor în anul acesta s'a întâmplat un lucru foarte mișcător. Un baptist bătrân trăgea să moară. A lăsat cu limbă de moarte ca să-l îngroape preotul ca la căpătâiul lui să se pună cruce și să se tragă clopotele. Femeia lui tănuia ceva; ea n'a vorbit nimănui la început de preot și tragerea clopotelor, dar tot a așezat cruce la mormântul soțului ei și cum bapțiștii de acolo au cimitir nou, — s'a întâmplat că cel dintâi mormânt baptist să fie cu cruce. Femeia nu avea liniște că nu împlinise dorința întreață a bărbatului ei, ceea ce a mărturisit mai târziu preotului. Acesta în ziua a doua de Sf. Paști a făcut rugăciuni de deslegare pentru sufletul celui care pe patul morții dorea să moară ca ortodox. Clopotele sunau iar mulțimea plângea de cele ce se întâmplau.

Iată deci puterea cea mare a dragostei care ne leagă de sfânta biserică strămoșească. Strângeți-vă iubiiți mei, în jurul acestei sfinte

biserici. Ajutați-ne să apărăm această biserică de toți vrăjmașii ei văzuți și nevăzuți. Aceasta e rugămintea mea către toți iubiiți mei fii sufletești.

Cu această rugăciune pe buze îmi fac datoria mea de slujitor al lui Hristos și de ispravnic al tainelor lui Dumnezeu.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu voi cu toți, acum și pururea și în vecii vecilor - Amin.

Arad 15 April 1928.

Al vostru al tuturor
de tot binele voitor

† Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului.

Toma.

„De nu voi vedea în mâinile lui ranele cuielor și de nu voi băga degetul meu în locul cuielor și de nu-mi voi pune mâna mea în coasta lui *nu voi crede*“. Iată condițiunile aspre și grele pe cari le-a pus Toma lui Hristos ca în schimb să-l dea *credința*.

Ce curios! Parecă tocmeala aceasta cu fiul lui Dumnezeu nu s-a pretrecut înainte cu aproape 2000 de ani cu Toma. Noauă ne sunt așa de cunoscute vorbele acestea, condițiunile acestea, îndoiile acestea, fiindcă dănele s-au petrecut ieri și astăzi și se petrec și mâne cu siguranță.

Toma este omul. Toma a vult să vadă „carne și oase“ și siragul lung de oameni, cari s-au născut după el, când e vorba de credință cer suprema dovadă, pipăitul „carne și oase“. Nu mintea, nu inima numai pipăitul este criteriul credinței.

Credința în Dumnezeu și totodată baza vieții li se pare oamenilor și azi ceva prea sus, ceva ce trece peste puțință de a se convinge a ferei omenești, ceva, dăfan, ceva prea aproape de imposibilitate. Sigur Toma va fi fost realist și noi ne recunoaștem rudă bună cu el, fiindcă și noi trăim în veacul realismului. Și lumea de azi grăiește tot ca Toma dacă oferim ceva dovedește-o „pe loc“ „Spuni că este Dumnezeu arată-l“. Predici tu preot pe amvon că este o viață viitoare și o judecată! arată dovedește cu faptele fiindcă noi vrem să vedem „carne și oase“. Și bietul preot care nu are în mâna altceva ce se poate pipăi cu mâinile decât crucea și evanghelia, se simte izbit cu greutate de realismul zilelor de azi.

Lumea cere la fiecare cuvânt al slugei Domnului dovadă pipăibilă și sluga Domnului nu poate oferi numai dovezi cari să pot pipăi cu sufletul și nu cu degetele.

De acea stăm pe loc și ne cugetăm. Ce suflet a trebuit să aibă primii creștini și primii martiri ai bisericii cari erau chinuți zile de-a rândul, azi li se scoteau ochii, mâne li se tăiau picioarele și de aba poimâne mureau complet pentru un ideal, pentru o credință pe care nu o puteau pipăi cu mâinile. „Dovada pipăibilă“ pe care o cerem și noi cei de azi a venit după sute de ani dar e vorba că a venit de fapt. Noi cei de azi pipăim cu mâinile și vedem cu

oșii că credința creștină este azi o forță pe care încearcă cei din lumea de azi să o clatine, dar de dărămat nu o va dărâma niciodată.

În revoluția franceză s-a încercat să se înece în sânge religia lui Hristos. Și ce sa întâmplat? După ce a trecut furtuna bisericile și credința au înviat din nou și cu mai mare putere. Credința creștină de când s-a ivit a fost persecutată de filosofi de împărați, de purcari și de tot felul de oameni grosolani și dovada a fost! că este inextirpabilă! Lumea realistă de azi care nu crede decât în „carne și oase“ este datoare să răspundă dacă au murit degeaba primii martiri creștini ori ba? Sunt de admis și dovezile cari se pot pipăi numai cu sufletul ori ba?

Fiindcă azi e clar adevărul. Nu se găseau la început oameni cari să moară cu siguranța în suflet, că credința lui Hristos va învinge, atunci azi lumea avea altă față.

Sclavagiul dura poate și azi, instituțiile caritative și cele de cultură creștină, la cari se adapă atâta lume nu erau nicăerea. Cu credința că vrem să vedem „carne și oase“ lumea rămâne pe loc.

Aceia, cari au dus lumea înainte erau oameni cari anticipau credința fără dovezi. „Dacă mă văzuși Tomo crezuși“. Fericiți cari nu au văzut și au crezut.

Aceste cuvinte ale blândului și bunului Isus sunt armele bisericii contra realismului de azi care se târâie ca o reptilă neputincioasă pe pământ și nicidecum nu va putea vedea aceia ce văd vulturul, cari trăiesc sus în sălbăticia stâncilor înalte, unde reptila nu se poate sui niciodată.

Cristofor Columb nu a pipăit mai întâi cu mâinile America și după aceea s-a pornit s-o descopere. Nu a plecat cu credință în suflet înainte și a găsit-o dându-i o omenime. Cei cari credeau și pe vremea lui numai în „carne și oase“ au făcut altceva. L-au legat în lanțuri pe Cristofor Columb l-au poreclit de înșelător și l-au lăsat să moară amărât, lovit și zdrobit. Ca în toate cazurile așa s-a întâmplat și aici, părinții au ormorât pe omul cu credință dar fiii l-au binecuvântat, fiindcă învingătorul a rămas cel cu credința în suflet și nu cel ce crede numai în carne și în oase.

Vrând nevrând trebuie să fixăm o lege. Dintr'un mediu necredincios, cu suflete seci, grele, strâmbe și păcatoase cari nu pot crede în altceva decât în „carne și oase“ nu vor răsări niciodată nici martiri, nici descoperitori, nici savanți fiindcă lipsește aceea ce dă avânt și îndrăzneală sufletului omenesc: *credința care nu a văzut, dar a crezut*.

S-au găsit oameni pe acest pământ și-au părăsit casa plină cu soare și au plecat la polul nordic unde au trebuit să sufere greutate și chinuri supraomenești pentru a ști, pentru a vedea, pentru a acoperi cu glorie neamul lor.

S-au găsit oameni, cari și-au lubit grumazul cum și-l iubește fiecare om și cu toate astea au îndrăznit să se urce sus de tot cu mașina de sburat ca să pipăie legile aerului.

Mediul în care s-au născut și au crescut acești oameni, nu era cel ce credea numai în „carne și în oase“. Oh nu, acest mediu era imbibat de credință tare și de hotărâre și curaj zdravăn omenesc.

De Paști văzusem într'o comună bănățeană un lux în haine înspăimântător. Milioane grele străluceau pe corpurile tinerilor și ar fi fost vai și amar de pielea acelui care ar fi îndrăznit să le spună un cuvânt de

îndreptare. În alta parte a lumii poate pe banii aceștia și-ar fi construit un avion, un submarin ori o școală ori vre-un spital. La noi milioanele s-au pus pe calea de a se prefăce în zdrențe nefolositoare.

Neamul nostru i-și va croi singur soartea după cum i-și va diriga creșterea generațiilor tinere.

Sirenele înșelătoare spun: credeți numai în carne și oase, bisericile i-și vor suna clopotele prelung și vor îmbia tinerilor *credință și visuri frumoase* cari nu se pot pipăi cu mâinile dar cari dau sufletului aripi să zboare sus de tot unde sălășluiesc mărirea și frumuseța duhului omenesc.

Dr. Ștefan Cioroianu
protopop.

Omagiu mamelor.

Mama! Este un nume mai dulce în vre-o limbă, mai respectat la vr'un popor ca numele de: *Mamă?*

Întâiul ce sună pe buzele copilului, cel din urmă ce se murmură în fața morții, un nume pe care omul în putere și bătrânul încă-l chiamă cu dragălașenie de copil în orele de sărbătoare ale vieții, un nume care pare a avea într'ânsul o putere tainică de a duce spre bine de a mângâia și apăra, un nume în care se spune tot ce e mai dulce, mai puternic, mai sfânt în sufletul omenesc, e numele de *Mamă!*

Azi, e *ziua Mamelor*, cu toții să le sărbătorim, lăsându-ne a fi pătruși de gândurile cele mai nobile, spre a câștiga pentru acest scop sfânt, inimile tuturor în slăvirea acelor, care prin grijele lor fac educarea fiilor, în cari glorificăm existența patriei.

Istoria ne arată ce mare și vitejească parte a avut la fiecare popor în existența lui, deșteptăciunea, energia și dragostea mamei!

Mamele formează inima fiilor!

Creștinismul îndulci legea romană, biserica încredință mamei datorită creșterii copilului, lăsat în epoca păgânismului pe mâna sclavilor și liberților!

Mama creștină, cu îngrijire și mare duloșie în-toarse sufletele copiilor încredințate ei, către Atotputernicul Dumnezeu!

Cu o artă sublimă învăță ea pe fiii săi hrăniți cu laptele său, rugăciunea, credința, dragostea și speranța fericii veșnice!

Cuvântul mamei se întipărește de timpuriu în inima tinerilor creștini și lăsa în ea amintiri neșterse.

Venerabila *Nona*, mama sfântului *Grigorie*, deși slabă și delicată, avea un suflet înzestrat cu un curaj bărbătesc și de o rară energie de voință — ce-l transmisesse fiului său. De asemeni *Antuza*, mama sfântului *Ion Crisostom*-gură de aur.

Monica, evlavioasă mamă a Sf. *Augustin* 354-430 e arătată de fiul său ca adevărata lui educatoare, el, care fu antemergătorul lui *Luther* în reforma școlară și bisericească.

Enric Heine celebrul scriitor german, distins atât în literatura germană cât și franceză, spune cu spiritul lui umoristic ce-l caracteriză, că mama-sa îi pregătise programul lui de studii „*înainte chiar ca eu să fiu născut*“.

„*Mamă, fie îți sunt dator izbânda aceasta*,” strigă *Ștefan cel mare* către mama sa, la reîntoarcerea din lupta de la *Valea-albă* (Poveste descrisă atât de duos de *Carmen Sylva* — fosta noastră regină *Elisabeta*).

(Cine dorește a cunoaște viața și faptele mameilor celebre poate a ceti volumul: Mamele celebre de M. Bloch).

Sărbătorind femeia, sărbătorind mama, ne sărbătorim neamul nostru!

În epoca Cavalerismului, respectul Mamei își ajunsese apogeul, atunci, de când ne-a rămas și până azi exclamația în fața unui act ce denotă bunacrestere: *Ce cavaler!* Atunci, se respectau mamele căci în faptele nobile ale fiului se vedeă mama, precum în caracterul mamei se recunoștea calitățile fiului.

Femeia româună este caracterizată după cum ne-o înfățișează istoria noastră prin: iubirea fără margini pentru casa și neamul ei, ură până la otrăvă contra dușmanului patriei, nervi de oțel, puteri herculane, credința nestrămutată în Dumnezeu, care le face să sufere în inima lor durerile cele mai chinuitoare, stând imposibile și de bronz — ca niște stane de piatră într'una bătute de valurile amarului vieții — stau neclintite în fața soartei și luptă înaintea fără însă să se înghenunchie, de cât în fața altarului căruia la bătrânețe, se închină, cele mai multe pentru *vecie*, călugărindu-se.

Trisoavele noastre învechite de razele vremii, ni-le arată, în *Domnițele* și *Jupănesele* noastre române, trecându-le unele după altele, fiecare cu frumusețile, cu caracterele, cu bucuriile și cu nenorocirile lor, unele mai interesante decât altele, dar toate demne și mărinimoase!

Azi, când România reprezintă o unitate completă a tuturor Românilor și când conform principiului lui Diesterweg: „Educația e posibilă numai acolo, unde națiunea e o unitate completă, apoi acum ne-a sosit și nouă momentul a da cea mai mare extindere educației noastre naționale din toate punctele de vedere, dar mai ales, în păstrarea neștirbită a menirii strămoșești a mamei admirată în decursul veacurilor.

Să sărbătorim azi pe Mama căci numai ea e aceea care își bagă carnea în saramură pentru copil cum zice scriitorul C. Sandu-Aldea în bucata: *În urma plugului*. „ . . . Mihăiță, mamă, să ne trimiți hârtle cum o duci pe-acolo; și când ei fi la vr'un amao; să ne dai de știre, că ne-om băga carnea în saramură și nu te-om lăsa! . . . (La plecarea Cornistului în armată).

Iubirea mamei o resimte copilul în deajuns, așa cum o descrie Gh. Coșbuc în vol. *Balade și Idile*: Rugămintea din urmă.

„ . . . . .
Iar mamei, — Doamne, cum aș vrea
Credința s'o înșele!
Sa-i spul că m'ai lăsat rănit
La Turnu-Măgurele;
Dar volu sosi cât de curând;
Ascultă-mi rugămintea,
Că mama, dac'ar ști că-s mort,
Și-ar pierde mintea.

Tu s'o amâni cu zi de zi
Și spune-i câte toate.
Ea e bătrână și n'are mult
Să mai trăească poate;
Și pentru ce să-i amărăști
Și zilele puține?
Că n'are 'n lume bun și drag
Decât pe mine.

Sau: Mama de Al. Depărățeanu.

Erau trei, sărmani: doi copii și-o mamă;
Și pâine... un singur codru 'otr'o maramă.
Mama-l frânse 'n două și dete pe rând
La flește care câte o părțicea.

— „Mamă! — atunci copiii ziseră plângând
Ție ce-ți rămâne?” — „Voi”, răspuse ea.

Să sacrificăm deci și noi o zi pe an pentru adorația mameilor arătându-ne omagiile noastre, acestora, care își sacrifică totul pentru noi.

Lucia V. Babescu.

Pe urmele Vechiului Testament.

Se anunță din Ierusalim: De când *John D. Rockefeller* jun., care făcând o fundațiune de 400.000 Dollari în scopul zidirii și aranjării a unui nou și mare muzeu arheologic în Ierusalim, prevăzut pentru anul 1930, a promis, că va da comorilor scoase la iveală din adâncurile pământului țării blice un camin propriu nou și demn. Explorațiunea arheologică în Palestina a luat prin acest nou impuls un mare avânt.

Programa de săpături proiectate pentru primăvara și vara anului curent e de o extensivă neobicinuit de mare. Arheologii vor lua întreg ținutul dela Dan până la Bersaba sub târnacop; patru spre zece expedițiuni compuse din expeditori americani, englezi, francezi, germani, italieni, austriaci și danezi se află deja pe calea unor noi descoperiri. Între localitățile, cărora se vor da de rândul acesta o atențiune deosebită, se află: resturile cetății lui David, mormântul lui Iosaphat, dumbrava Mamre, orașul Kirjath-Sapher, rămășițele dela Mizpah, precum și săpăturile deja începute în Schechem de lângă Nablons și în Beisan în Galilea. La Tiberias se vor continua lucrările; de asemenea se va construi din nou o sinagogă veche, despre care se presupune, cumcă Christos ar fi propovăduit în ea, în Tell-Hum în apropierea vechiului Kapernaum. Mai departe se va continua cu reconstrucțiunea așezării de oras a vechiului Ierusalim.

(Tradus din „Temesvarer Zeitung” Nr. 98 din 1 Maiu 1928.)

Sânicolaul-mare, la 3 Maiu 1928.

Nicolae Flizeșianu
protopop mil. ort. rom. pensionat.

Predică în catedrală.

În legătură cu articolul nostru *Paștile în Arad* publicat în Nr. 19 al organului Biserica și Școala, mai ținem să relevăm aci, că a doua zi de Paști, sl. liturgie a fost servită în catedrala din Arad, de rectorul Academiei teologice părintele protopop Dr. T. Botiș, secundat de mai mulți preoți. La priceasnă părintele Botiș a urcat amvonul și cu verva sa cunoscută, a rostit o predică bogată în idei și învățături creștine. Astfel numărșii credincioși au plecat foarte satisfăcuți, că pe lângă predicile precedente au putut savura și sfaturile ce ridică sufletele în sfere semine, ale părintelui Botiș. — Mai relevăm că în cursul Parsimilor părintele rector dela Acad. Teologică a ținut un ciclu de 3 conferențe religioase, bineuseșite și deo adâncă concepție, în sala festivă dela Seminar. La aceste conferențe au participat doamnele din societatea ortodoxă a femeilor române, membrii consisto- rului Corpul profesoral și elevii Acad. teologice. —

Darea de seamă.

a Societății Naționale de Cruce Roșie a României filiala Arad, pe anul 1927.

Onorată Adunare generală,

Avem onoare a vă expune rezultatul activității Comitetului filialei noastre dela 1 Ianuarie 1927, până la 31 Decembrie 1927.

1. Înainte de toate cu vie și sinceră bucurie comunicăm, că anul acesta luna Mai 22 și 23 am avut rara plăcere a primi vizita D-lui General Radu Rosetti, Vice președintele Comitetului Central din București. În 22 Mai Comitetul nostru, a primit la Gară pe D-l General cu care ocaziune, secretară filialei noastre D-na Lucia Col. Păunescu, a oferit distinsului oaspe un frumos buchet de trandafiri albi, iar în ziua următoare, 23 Mai, D-l General Radu Rosetti, a binevoit a lua parte la ședința Comitetului filialei noastre, dinpreună cu D-l General Comandant la Divizie din Arad D-l Ioan Prodan, în această ședință, solemnă sau discutat lucruri de mare importanță pentru filiala noastră:

2. Tot ca moment de importanță considerăm și actul sfințirii palatului mareț zidit de Comitetul Central din București, la care act solemn a fost invitată și filiala noastră, care a și răspuns la această invitație dând delegație secretarei noastre D-nei Lucia Col Păunescu, care a călătorit și reprezentat filiala noastră la ecel act mareț și cu plăcere și satisfacție am primit și buletinul Crucii Roșii, în care se cuprinde festivitatea și cuvântările ținute cu aceea ocaziune.

3. Ca acte importante din activitatea societății noastre am înregistrat și noi ziua de 17 Mai, când s'a semnat actul cumpărării imobilului din comuna Săvârșin, acel act de mare importanță, pentru filiala noastră, a fost semnat de D-na Președintă Maria Botiș, și D-na Casieră Gina Teodorescu. Al doilea act mareț și solemn a fost sfințirea imobilului și a frumuoasei troițe donată de un marimonio anonim. Acest act ținut cu mare fast și împreună cu serbări pe teritoriul parcului societății, s'a ținut în ziua de 31 Iulie în prezența D-lui Prefect al Județului Ioan Georgescu cu D-na, D-l Colonel Laugier cu D-na, D-na Baronesă Hortensia Popp, a preoților ort. români din Comuna Săvârșin, a Reprezentanților Ziaristicii, români și maghiari din Arad, a consiliului Comunal local și foarte mulți intelectuali și țărani din Săvârșin și a celor 110 Coloniști, toți elevi debili și săraci a școalelor orașului Arad. În decursul actului sfințirii, localurilor și a troiței a cântat corul țăranilor din Săvârșin și muzica militară a Regimentului 93. Inf. din Arad, cu aceasta ocaziune după frumoasa predică a părintelui Ogneanu din Săvârșin, a vorbit D-l Prefect al Județului Ioan Georgescu care apreciind marea importanță a operei create de filiala noastră, mulțumește Dnei președintă Maria Botiș, pentru munca depusă în realizarea acestei opere atât de necesară, cum este îngrijirea tinerimei care va forma generația viitoare dându'i-se pe lângă recăștigarea sănătății și o educație morală și națională. D-l Prefect promite că va da filialei noastre tot sprijinul, ca pe acel teritor să ridice un sanatoriu impozant și acomodată cerințelor timpului. Sărbarea se încheie cu vorbirea D-nei prezidente Maria Botiș, care arată greutățile materiale cu care a luptat și luptă în timpul acesta anormal și lipsit de idealism, mulțumește din inima D-lui Prefect pentru promisiunea de binevoitor sprijin, a semenea și tuturor oaspeților, cari prin prezența lor la acel act solemn, au ridicat nimbul acelei festivități.

După actul sfințirii a urmat o masă comună, iar după masă serbare în parc, care a durat până seara târziu și a cărei rezultat material să va vedea din darea de seamă a D-nei Casieră.

După cele espuse până aci, ne reintoarcem a comunica Onoratei Adunări generale activitatea principală a filialei noastre și anume începând din lunile de iarnă. În Ianuarie și Februarie, bătându gripa Spaniolă, în așa măsură că școalele au fast închise și foarte mulți școlari săraci rău bolnavi. Indecursul acestei epidemii sau împărțit ajutoare pentru alimente, untură de pește și lemne de foc. Iar cu luna Martie s'a început vizitarea tuturor școalelor depe teritoriul orașului Arad, prin D-na președintă Maria Botiș, D-na vice președintă Baroneasa Hortensia Popp, a Medicilor D-lui Lt. Col. Dr. Knall Iosif, vice președintele filialei, D-l Dr. Dimitrie Cosma, Medicul șef al casei Cercuale, precum și D-l Dr. Ioan Pleșa. Rezultatul acestor vizite au fost aflarea unui număr înspăimântător de mare a elevilor predispuși în urma gripei la diferite boale. Acesta împrejurare, a adus necesitatea că pe teritoriul cumpărat în comuna Săvârșin să se zidească o baracă unde să se poată adăposti mai mulți coloniști deodată. În prima Iulie a sosit primul transport de 110 coloniști seria de băieți care au stat până la 1 August, constatându-se că sau făcut deplin sănătoși și cântărindu-se atât la sosire cât și la plecare, s'a constatat rezultatul de un plus de 3-5. Kgr. La 3 August, a sosit la colonie seria II. cu fetițe, care au stat până la 1. Septembrie iar din 3. Septembrie până la 15. Octombrie au fost două serii de ucenici industriali dela diferite fabrici și ateliere din Arad. Intotal în toate patru seriile din 1. Iulie-15. Octombrie sau adăpostit la Colonia din Săvârșin 300 treisute de elevi fără deosebire de confesiune și naționalitate care sau reântors acasă grași și deplini sănătoși ceea ce a fost o mare satisfacție și bucurie pentru Comitetul nostru.

Când avem onoare avă comunica aceste, nu putem să nu ne oprim a constata că la cumpărarea imobilului din Săvârșin, s-au predat toți banii care avea filiala noastră, ba încă a mai rămas și datorie, așa că a fost un curaj și un imbold al idealismului nespuse de mare când s'a început construcția unei barace și apoi alimentarea seriilor de coloniști. Pe la sfârșitul luni Mai și Iunie, vedem pe D-nele din comitet obosindu-se umblând dela o autoritate la alta, cerând binevoitoare donațiuni. Întraceste D-ne, partea leului a avut-o D-na Președintă Maria Botiș, care toată vara a alergat după ajutoare alimentând din belșug pe ocrotiții săi. Ținem să amintim că daruri mai însemnate am primit dela următorii marimonioși: D-l prefect Ioan Georgescu, 20 000 Lei, D-l Primar Dr. Ștefan Anghel Lei 30.000, D-l Baron Adolf Neuman 20 saci făină, D-l Conte Carol Hunyady Lei 5000, D-l Ionel Mocsonyi Lei 4000. D-l Anton Mocsoyi de Foeni Lei 4000, afară de aceste sume atât D-l Conte Hunyadi cât și Domni Mocsonyi, a binevoit să doneze și o cantitate mai mare de alimente. Tot între donatorii binevoitori numărăm și subfilialele Pecica, carea a binevoit a dona pentru coloniști suma de Lei 20 000, trimițând 20 Coloniști băieți și fete. Toate băncile minoritare și 2 românești, încă a binevoit a dona suma de câte 500 — 2000. Lei. Din sumele aceste mai însemnate precum și din rezultatul petrecerii din Săvârșin și rezultatul săptămâinei crucii roșii, s-au acoprit chelturile avute cu întreținerea filialei și construirea baracei.

În săptămână orucei roșii s-au ținut următoarele festivități: În 12 Noembrie s'a ținut o binecunoscută petrecere la Micălaca, organizată, cu concursul D-lor Dne-lor și D-soarelor din acea comună, pentru îmbrăcarea copiilor săraci la Crăciun. În 13. Noembrie, D-l Dr. Dimitrie Cozma, a ținut la Palatul cultural o foarte frumoasă și instructivă conferință cu proiecțiuni tratând despre rolul Crucii roșii și felul cum trebuie să ne ferim și să luptăm contra tuberculozei. La 17. a fost o chetă pe străzile orașului Arad, iar în 18. Noembrie, s'a ținut ceai dansant la care au luat parte elita societății din Arad.

După săptămâna crucii roșii D-nele din comitet în frunte cu D-na președintă Maria Botiș, și D-na Casieră Gina Todo-

rescu, au adunat și dăruit și dela sine haine vechi transformându-le în hainițe pentru copii săraci. Transformarea s'a făcut de către D-na Gina Teodorescu, ajutată fiind de D-na Mișii Ispravnic. și alte doamne din Comit. Haine refăcute, paltoane, ghete, și pălării de iarnă sau împărțit la 85 de copii săraci, fără deosebire de naționalitate. Solemnă a fost serbarea școlară de Crăciun din Micălaca, lângă pomul încărcat cu bunătați la care au participat D-na prezidentă și D-na Csieră Lauda pentru reușirea acestei serbări se cuvine D-lui director al școlii din Micălaca D-lui și D-nei Barzu, precum și alte Doamne din Micălaca. Și în anul acesta ca și în anii precedanți, sau trimis daruri de crăciun bolnavilor de prin Spitale și Institutul obstetric, spitalului de copii unde sau împărțit ciorapi, batiste, cărți de rugăciuni și povești bomboane și prăjituri.

Fiind iarnă grea, apelul populației sărace pentru lemne a fost foarte mare După puțină neam implinit datorința împărțind cca, 30,000 tone lemne de foc, primite ca dar în acest scop dela aproape toate firmele de lemne din Arad. prin D-na prezidentă Maria Botis. Tinem să constatăm cu bucurie, că decând sa înființat Colonia, Filiala noastră a luat un avânt îmbucurător, dovadă este și faptul că anul acesta pe lângă toate neajunsurile de cure a fost atinsă populația acestui oraș și Județ bătând piatra aproape întreaga recoltă, totuși Filiala noastră a primit daruri benevole, peste 200.000 lei, așa că pe teritoriul cumpărat în Săvârșin, unde sau întreținut cei 300 treisute de copii, s'a construit un edificiu încăpător și igienic, ridicându-se prin aceasta pretul a celui imobil așa că azi parcul din Săvârșin, cu edificiile de pe el provăzute cu mobilele trebuincioase și aranjamentul de bucătărie valorează 600 000 Lei

Pentru sporirea fondurilor, filiala noastră cu aprobarea Ministerul Sănătății, a tipărit cărți poștale cu prețul de Lei 10. zece. sau tipărit până acum 30.000 treizeci mii de bucați. și sau plasat până acum prin D-l Revizor școlar Dinitrie Olariu, opt mii (:8.000) iar restul sau plasat prin D-na prezidentă prin comunele din diferite Judțe, din Ardeal. D-l Silviu Rus Director de Bancă, din Timișoara, a binevoita ne valoriza 2300 bucați a Lei 10 solvindu'ne suma de Lei 23.000. au mai cumpărat D-na Baroneasă Nopcea 300' buc. plătind Lei 3000. D-l Ionel Mocșionyi 100. bucați Lei 1000. D-l Director al școlii primare din Sân Nic Mic, 300 buc Lei 3000, Tuturor acestor binevoitori a filialei noastre le mulțumim din inimă.

Dacă bunul D-zeu ne ajuta, sperăm să achităm anul acesta și restul de datorie ce mai avem. Așa, că din anul acesta incolo, se începem la adunarea de fonduri, ca pe viitor se întreținem colonia numai din interese. Aceasta frumoasă sperață o vom putea realiza atunci, dacă și onorat Minister al Muncii al Instrucțiunii se vor îndura a ne da ajutor, cu atât mai ales, că în Județul nostru colonia noastră de vară este unica în felul ei, atât cu privire la climă, scutire de praf, baie la Mures, cât și educația fizică morală și națională.

Un moment înălțător am avut în anul acesta și cu înființarea cursurilor de surori de caritate benevole, care cursuri au fost inaugurate cu mare a fost și la care au luat parte aproape toate D-le din elită. Un curs se ține la institutul obstetric de către D-l Dr. Ștefan Albu, Șeful aceluși institut, apoi de către D-șoara Dr. V. Curtuțiu, și medicii școlilor la următoarele școli: Școala normală de învățătoare, Liceul de fete Elena Ghiba Birta, școala medie de fete etc. Numărul surorilor înscrise la cursuri trece peste 300,

Aducem cele mai sincere mulțumite distinselor persoane, care ne-au dat concursul spre a putea realiza aceste cursuri.

Filiala noastră, având aprobarea Ministerului Instrucțiunii. va înființa și un atelier de industrie la Săvârșin, în care vor lucra fetele din școala de adulți din Săvârșin, precum

și coloniștii. Din vnzarea lucrurilor realizate în acest atelier vom avea un izvor pentru strângerea de fonduri.

Ne ținem de datorință a exprima cele mai sincere mulțumiri nobilelor persoane, cari ne-au venit în ajutor, cu sume mai mari de bani și alimente, după cum urmează: D-lui Prefect Georgescu Ioan, pentru Sprijinul moral și material, asemenea D-lui Primar al orașului Dr. Ștefan Anghel, D-lui Ministru Antoniu și Ionel Mocșionyi, pentru bani și lemne. D-lui Conte Carol Hunyadi pentru bani și alimente, D-lui Baron Neuman pentru făina donată, filialei Pecica, Președintei și întregului Comitet: D-lui Colonel Serb, pentru muzica Militară, Dnilor medici cari ne-au ajutat la vizitarea școlilor D-lui Inspector General Dr. Spiru, pentru medicamentele donate coloniștii, Filialei Nădlac. pentru suma de Lei 5000 donată coloniei, și tuturor d-lor din Comuna Săvârșin, cari au binevoit a dona obiecte pentru tombolă, prăjituri și neau onorat cu prezența lor la serbarea coloniștilor din 31 Iulie. Aducem cea mai sinceră mulțumităși D-șoarei Dr. Valeria Curtuțiu care în mod absolut gratuit a dat îngrijirea medicală coloniștilor din serie I. tot timpul cât au stat ei în colonie.

Mulțumim din inimă tuturor Doamnelor și D-lor din Comitet cari au ajutat D-nei Prezidentă la progresul filialei noastre și îndeosebi D-șoarei Alre Ūrmenyi, Ianca Ūrmenyi și Dr. Alice Ūrmenyi, cari în decursul verei au binevoit a ne da concursul lor prețios Esprimăm sincera noastră mulțumire Doamnelor din Micălaca pentru zelul cu care au ajutat la serbările din acea comună, precum și reprezentanților presei române și maghiare.

Pentru a putea reprezenta acesta Societate din ce în ce mai mult, apelăm cu toată căldura sufletului nostru la toate autoritățile din orașul și județul Arad să arate bunăvoința față de Societatea crucea roșie fil. Arad contribuind fiecare uu patriot la ajutorarea și creșterea generației care se ridică acum și care fiind aproape toti copiii și orfani din război sunt slabi și neingrijiți, așa că trebuie să le redăm sănătatea și educația necesară sădind în sufletele lor iubire de patrie și iubires deaproapelui care înalță pe om și prin care poate deveni om folositor și cetățeni vrednici patriei noastre dragi.

INFORMAȚIUNI.

Starea câmpului. În baza rapoartelor primite la ministerul agriculturii starea câmpului s'a îmbunătășit foarte mult în urma ploilor din zilele trecute. Lucrările agricole continuă cu mare zor în toată țara.

Fabrică de rabini. Autoritățile militari din Chișinău li s'a părut băuitor numărul prea mare al tinerilor cari se prezatau la recrutare sub titlul că sunt „rabini” preoți și scăpau cu asta de miliție.

Făcându-se cercetare, s'a aflat că „rabini” erau comercianți, meseriași și alți oameni de rând cari își făcuseră documente mincinoase. La Chișinău era o fabrică de rabini pentru scăparea tinerilor dela armată.

Consilieri vrednici. Intr'un oras din Ohio consiliul județan a fost judecat să plătească 6000 de dolari sau să stea toți la închisoare. Consilierii ca să nu facă pagubă orașului, care trebuie să plătească, au hotărât cu toți să între la închisoare.

Invitare.

Duminecă la 13 Mai 1928 ora 11 $\frac{1}{2}$ va avea loc în sala de conferințe a Palatului Cultural conferința D-lui Iosif Olariu delegații Societății Antialcoolice din Timișoara, care va vorbi despre „Antialcoolism”.

Va mai vorbi tot despre Alcoolism D-l Dr. Vasile Cucu șef medic al orașului Arad.

Intrarea liberă.

O școală din sticlă. s'a făcut în Berlin pentru copii cari sufăr cu plămânile. Școala va avea totdeauna soare și lumină destulă, un lucru de care au lipsă mai multă cei ce sufăr cu plămânile.

Hoț glumeț. La Chicago un hoț de buzunare a fost prins pe când jefuia un trecător. Tâlhărul fu dus la parchet. Judecătorul îl codamua pe loc la o lună închisoare și 50 de dolari amendă.

Hoțul zise atunci:

— Cu închisoare mă impac. Dar cu banii e mai greu, că n'am nici un ban. Lăști-mă liber numai un clas și vă dau cuvântul meu că vă duc cei 50 dolari.

Bela Kun. Poliția din Viena a arestat pe vestitul Bela Kun, fostul director comunist al Ungariei,

Din primele declarațiuni făcute la Parchet Bela Kun, astăzi membru în comitetul Internaționalei III-a, avea intenția să organizeze o mișcare comunistă pentru a dezlănțui revoluția în Ungaria și în Europa întreagă. Acum își va primi plata pentru toate fără delegile lui. Pedepsa lui D-zeu nici odată nu întârzie prea mult.

CONCURSE

Pentru îndeplinirea Parohiei Jabăr (protopopiatul Belințului — devenită vacantă prin decedarea parohului Iosif Curuși se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

- 1). Sesiunea parohială constatatoare din 31 iugere pământ arător;
- 2). Două intravilane parohiale à 800 st. □;
- 3). Stolele legale;
- 4). Intregirea dotației preoțești dela Stat;
- 5). Casă parohială nu este, dar până la zidirea eventual până la cumpărarea casei dela văduva preoteasă, comuna bisericască va îngriji de locuință pentru noul ales;

Din venitul parohiei jumătate — până la 21 Decembrie 1928 compete văduvei preotese în sensul §-lui 26 din Reg. pentru parohii, care va suporta toate sarcinile de impozite după acest beneficiu.

Alesul e obligat a suporta toate dările după beneficiul său a catehiza gratuit la școala primară din loc și a predica regulat în Duminici și sărbători.

Parohia e de cl. I., recurenții vor dovedi asemenea calificațiune.

Reflectanții își vor înainta recursele ajustate cu documentele recerute, precum și cu certificat despre eventualul serviciu prestat, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Jabăr — la Oficiul protopopesc ort. rom. al Belințului în Topolovățul-mare, și cu prealabila avizare a conducătorului Oficiului protopopesc se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Jabăr, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorice, observând strict dispozițiunile §-lui 33 din Reg. pentru parohii. Reflectanții din altă dieceză numai cu învoirea Prea Sfinției Sale D-lui Episcop eparhial pot concura.

Consiliul parohial ort. rom. din Jabăr.

În conțelegere cu: Iosif Goanță adm. protopopesc

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din Remeș-luncă protopopiatul Balințului, Județul Severin, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

- 1). Folosința unui intravilan arătoriu de 800 st. și a unui intravilan arabil, iarăși de 800 st.
- 2). O sesie de 30 jughere pământ, din care jumătate (8 jugh.) arabil pe șes și alte 8 jughere, arabil pe deal.
- 3). Birul lăgal, care s-a indus din oficiu conform ordinului Conzistorial
- 4). Intregirea dotației preoțești dela Stat, pentru care parohia nu garantează.
- 5). Stolele legale.

Alesul e obligat a suporta toate dările după beneficiul său, a catehiza gratuit la școala primară din loc și a predica regulat în Dumineci și sărbători.

Parohia e de clasa III-a.

Reflectanții își vor înainta recursele ajustate cu documentele recerute, precum și cu certificat despre eventualul serviciu prestat, adresate Consiliului parohial din Remeș-luncă și trimise P. On. Oficiu Prototopopesc al Balințului în Leucușești p. u. Bujorul bănățan, județul Severin și cu prealabila avizare a conducătorului oficiului protopopesc se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. Biserică din Remeș-luncă, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorice, observând strict dispozițiunile §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii. Reflectanții din altă dieceză, numai cu învoirea Prea Sf. Sale Domnului Episcop eparhial, pot concura.

Consiliul parohial ort. rom.

În înțelegere cu: adm. p-pesc Ioan Trifu

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului de capelan temporal, cu drept de succesiune, pe lângă parohul Nicolae Raichici din *Iancahid* (Iancovmost, Reg. S. H. S.) se publică din nou concurs cu termen de 45 zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1). Jumătate din sesiunea parohială constatatoare din 32 jugh. cad.

2). Jumătate din birul parohial.

3). Jumătate din stolele legale.

4). Jumătate din donațiunea parohului dela stat Parohia este de cl. I, dar se admit și reflectanți cu cvalificațiune de cl. II.

Alesul va predica regulat în sf. biserică va catehiza fără renumerație specială și va plăti toate impozitele după beneficiul său.

Recursele ajustate cu documentele prescrise se vor adresa consiliului parohial din Iancahia și se vor trimite oficiului parohial din Sarcă (Jugoslavia) în termen concursual. Reflectanții pe lângă observarea dispozițiilor din § 33 a Reg. pentru parohii se vor prezenta în sf. biserică din Iancahid pentru a-și arăta dexteritatea în oratorie și cele rituale. Cei din altă dieceză vor produce act despre concesiunea Prea Sf. Sale Dlui Episcop diecezen, că pot recurge.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu: adm. tractual *Gherasim Andru*

—□—

3—3

În conformitate cu rezoluția ven. Consiliu eparhial Nr. 693/928. pentru îndeplinirea definitivă a parohiei ort. rom. din Prevaleni (pplatul Hălmagiului — devenită vacantă prin strămutarea fostului paroh A. Florea — se publică concurs cu termen de 30 zile dela apariția acestuia în foaia oficială „Biserica și Școala” Parohia e de clasa II.

Emolumentele incopciate cu acest post sunt:

1. Sesiunea parohială constatatoare azi din 8 jugh. și 1250 stăngeni pământ parte arător parte fânaț și pășunea referitoare și teritorul pădurei exploatate pentru lemne de foc, precum și 2 jughere fânați primite după exproprierea din 19 Iunie 1925.

2. Casa parohială (fostă școala confes.) cu 2 camere cuină, cu grădina aparținătoare.

3. Ștolele legale dela botezuri cununii și înormântări.

5. Intregirea dotației dela Stat, pentru care nu garantează parohia sa.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți să-și înainteze recursele lor în termenul susindicat ajustate în regulă cu toate documentele prescrise eventual și cu atestate de serviciu, iar cei din alta dieceză să adnezeze și binecuvântarea P. S. Episcop al Aradului că sunt admiși să recurgă la aceasta parohie, toate

acestea adresate consiliului par. din Prevaleni și pe calea acestui oficiu protopopesc.

În lipsa de recurenți cu cvalificație de clasa II. se admit și cei cu evalificație de clasa III.

Alesul paroh va fi obligat să catehizeze elevii dela școala primară din loc și să predice regulat în sf. biserică.

Recurenții sunt poftiți ca, cu știrea prealabilă a protopopului tractului, să se prezenteze sub durata concursului în sf. biserică din loc spre predica respective a servi sf. liturghie, făcându-se astfel cunoscuți poporului credincios.

Consiliul parohial Prevaleni

În înțelegere cu: *Cornel Lazăr* protopop.

—□—

2—3

Pentru întregirea eparhiei I. din com. bis. Coșteiu protopopiatul Belințului, devenită vacantă prin pensionarea părintelui Adam Groza, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul eparhial „Biserica și Școala”.

Venitele sunt:

1. Sesiunea parohială compectă.

2. Intregirea dela Stat, pe care comuna bis. nu-o garantează.

3. Locuință în natură în casa parohială, constatatoare din 3 (trei) camere și dependente și supraedificate economice.

4. Stolele legale.

Parohia este de clasa I. (intâia).

Concursele ajustate cu documentele recerute, adresate consiliul parohial din Coșteiu, se vor înainta Pr. On. oficiu protopopesc ort. rom. din Belinț în Toplovățul-mare, Reflectanții sunt poftiți a se prezenta în termenul concursual, cu observarea § 33 din Reg. în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare tipic, oratorie eventual și rituale.

Dările după beneficiul preotesc cad în sarcina alesului.

Intreținerea internă a locuinței parohiale cade în sarcina alesului.

Alesul este obligat să predice în fiecare Duminică și sărbătoare și să catehizeze elevii ort. rom. dela școalele primare din loc.

Din ședința Consiliului parohial dela 31 Martie 1928.

Liviu Biro m. p.

președinte

Iullu Cuzina m. p.

notar ad. loc.

În înțelegere cu: ad. protopopesc *Iosif Goanță*.

—□—

2—3

Redactor responsabil: **SIMION STANA.**

Cenzurat: Prefectura Județului.